

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU KOŚCIAŃSKIEGO
za 2021 rok**

Kościan

Kwiecień 2022 r.

Spis Treści.

Wstęp	3
1. Sytuacja demograficzna	4
2. Sytuacja epidemiologiczna w powiecie kościańskim w 2021 roku	6
3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze	15
4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej	18
5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	24
6. Warunki sanitarno–higieniczne środowiska pracy	26
7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	33
8. Stan sanitarny obiektów Żywności i Żywienia	43
9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	49
10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	53
11. Zakończenie	57
Załącznik nr 1. Wykaz rycin	57
Załącznik nr 2. Wykaz tabel	58
Załącznik nr 3. Wykaz wykresów	58

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną (PSSE) realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz przepisach prawa normujących kompetencje Inspekcji Sanitarnej w zakresie:

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. warunków higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Prowadzona była również działalność oświatowo - zdrowotna w zakresie promocji zdrowia poprzez realizację programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym. Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Kościańskim, Burmistrzami Miast i Gmin oraz z Wójtem Gminy Kościan. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykrzysowych oraz promocji zdrowia.

Ponadto współpracował z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Inspekcją Weterynaryjną, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Inspekcji Ochrony Środowiska. Prowadzono szeroką współpracę z lokalną prasą.

W przedstawionym „Stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu kościańskiego w roku 2021” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kościanie.

Prezentowane w przedkładanym dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2021 opracowanych na drukach, które zostały przekazane przez Główny Inspektorat Sanitarny. Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu kościańskiego zostały opublikowane na stronie internetowej pod adresem <https://www.gov.pl/web/psse-koscian>.

1. Sytuacja demograficzna

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kościanie działa na obszarze obejmującym 5 jednostek administracyjnych, a mianowicie: Miasto Kościan, Gmina Kościan Miasto i Gmina Czempień, Miasto i Gmina Krzywiń, Miasto i Gmina Śmigiel.

Jest to obszar o powierzchni **722 km²**.

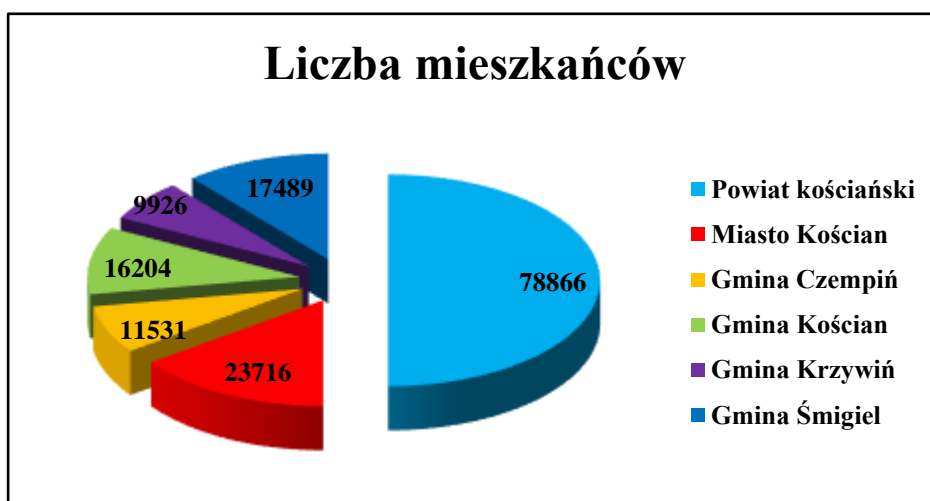
Ryc. 1. Mapa powiatu kościańskiego

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

	Liczba mieszkańców
Powiat kościański	78866
Miasto Kościan	23716
Gmina Czempień	11531
Gmina Kościan	16204
Gmina Krzywiń	9926
Gmina Śmigiel	17489

Tabela nr 1 Sytuacja demograficzna.

Wykres nr 1. Ludność w powiecie kościańskim.

Stan na dzień 31.12.2020 r.- źródło GUS.

2. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE KOŚCIAŃSKIM W 2021 ROKU

Dokonując oceny sytuacji epidemiologicznej w roku sprawozdawczym w porównaniu 2020 roku stwierdzono różnice w ilości występowania chorób zakaźnych takich jak: Ospa wietrzna, Salmonellozy - zatrucia pokarmowe, Wirusowe zapalenie wątroby, Płonica, Borelioza, Wirusowe zakażenia jelitowe:

Jednostka chorobowa	Powiat kościański	
	Zachorowania 2020 r.	Zachorowania 2021 r.
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	15	15
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	73	81
Różyczka	0	0
Płonica	8	4
Ospa wietrzna	279	45
WZW typ B	1	11
WZW typ C	1	8
Zakażenia SARS-CoV-2	2219	4351
Borelioza	3	8
Pogryzienia przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę ogółem	59	58
Szczepienie osób p/wściekliznie	3	4

Tabela nr 2. Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2020 – 2021.

2.1. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne, w tym objęte programem eliminacji

W roku sprawozdawczym tak jak w 2020 r. nie zarejestrowano zachorowań na Błonicę, Poliomyelitis, Ostre porażenie wiotkie, Kleszczowe zapalenie mózgu, Odrę, Ospę prawdziwą, WZW typu A, Tężec.

W 2021 r. zaszczepiło się przeciwko grypie 1805 osób. Szczepieniom poddały się głównie osoby dorosłe.

W 2021 r. zarejestrowano 11 nowych zakażeń na WZW typ B, liczba zwiększyła się o 10 w porównaniu do roku poprzedniego. Zachorowania na WZW typ B przewlekłe wystąpiły u osób w przedziale wiekowym 20-60 lat, osoby te nie były hospitalizowane. Zachorowania te nie wystąpiły u osób należących do grupy szczególnie narażonych.

Zarejestrowano 8 zakażeń na WZW typ C, czyli o 7 zachorowań więcej niż w roku 2020. Zachorowania te wystąpiły u osób w przedziale wiekowym 30-60 lat. Osoby te nie były hospitalizowane.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na Różyczkę, tak samo jak w roku poprzednim.

W 2021 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na Krztusiec.

W roku 2021 zarejestrowano 1 zachorowanie na Świnkę, był to 29-letni mężczyzna, mieszkający na wsi, przypadek nie hospitalizowany.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na Odrę.

Po analizie wykonawstwa szczepień, należy stwierdzić, że wyszczepialność w naszym powiecie w porównaniu do 2020 r. nie pogorszyła się, utrzymuje się na tym samym poziomie. Przyczyną tej sytuacji są działające w całym kraju ruchy antyszczepionkowe. W związku z tym faktem wszczyna się postępowania egzekucyjne wobec opornych rodziców. W 2021 r. wydano 2 tytuły wykonawcze, sprawy zostały skierowane do Wojewody Wielkopolskiego celem wszczęcia egzekucji administracyjnej.

2.2. Neuroinfekcje oraz choroby meningokokowe i pneumokokowe i wywołane przez Haemophilus influenzae

W 2021 r. nie zarejestrowano zachorowań na Choroby meningokokowe, Pneumokokowe i wywołane przez Haemophilus influenzae.

2.3. Choroby odzwierzęce

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na takie choroby jak: Tasiemczycę, Toksokarozę, Włośnicę.

Wystąpiło jedno zachorowanie na Listeriozę. Chorym był 66-letni mężczyzna, mieszkający na wsi, przypadek hospitalizowany.

2.4. Inne choroby zakaźne

W 2021 r. nie zarejestrowano zachorowań na Salmonellozy pozajelitowe.

W roku sprawozdawczym, tak jak w 2020 r., zarejestrowano 15 zachorowań na Salmonellozę jako pojedyncze zatrucia pokarmowe. W trakcie dochodzeń epidemiologicznych nie udało się ustalić źródła zakażenia. W 13 przypadkach zachorowań czynnikiem etiologicznym była Salmonella Enteritidis, w pozostałych S.infantis, S.typhimurium. Zachorowania wystąpiły u dzieci do 18 roku życia, w 13 przypadkach oraz u 3 osób dorosłych. Dzieci były hospitalizowane.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 81 biegunek wśród dzieci o etiologii wirusowej i liczba ta zwiększyła się o 8 w porównaniu do 2020 r. Wszystkie dzieci były hospitalizowane.

W 2021 r. zmniejszyła się ilość zachorowań na ospę wietrzną o 234 przypadki w porównaniu do roku 2020. Zachorowania wystąpiły u dzieci w przedziale wiekowym 0 – 14 lat, wszystkie leczone były ambulatoryjnie .

Zapewne i tutaj duży wpływ miały na tą sytuację epidemiologiczną, zalecane szczepienia przeciw Ospie. Z roku na rok coraz więcej rodziców się decyduje na kupno tej szczepionki.

W 2021 r. zarejestrowano 8 zachorowań na boreliozę, a w 2020 r. 3 zachorowania:

- zachorowanie wystąpiło u 1 dziecka w przedziale wiekowym 5 – 9 lat,
- 3 zachorowania u osób w przedziale wiekowym 20 – 40 lat,
- 4 zachorowania u osób powyżej 50 lat.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

U w/w osób w miejscu ukąszenia przez kleszcza, po kilku dniach wystąpił rumień, dlatego osoby udały się do lekarza, który przepisał im antybiotyki. Wszystkie osoby leczone były ambulatoryjnie. Żadne zachorowanie nie było narażeniem zawodowym.

W 2021 r. zarejestrowano 4351 zachorowań na COVID-19, a w roku poprzednim 2219 przypadków. W związku z tymi zachorowaniami były głównie przeprowadzane wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi, ale także wydawane zaświadczenia o przebytej kwarantannie i rozwiązywane różnego rodzaju zgłoszenia w systemie SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Wydano także 84 decyzje administracyjne, które głównie związane były ze zwolnieniami z kwarantanny kierowców międzynarodowych.

W 2021 roku kwarantanną było objętych 25 564 osób – mieszkańców powiatu kościańskiego. Kwarantanny związane były głównie z bliskimi kontaktami z osobami zakażonymi (w rodzinach, szkołach, zakładach pracy), zleceniami wykonania testów, ale także z przekraczaniem granic RP.

W 2021 r. w powiecie kościańskim z powodu COVID-19 zmarły 134 osoby. Z powodu COVID-19 hospitalizowanych było 194 osób.

Od zeszłego roku przeprowadzane jest również sekwencjonowanie, bardzo dokładne i wieloskładnikowe badanie genomu wirusa SARS-CoV-2, co pozwala określić wariant wirusa. W zeszłym roku w powiecie kościańskim występował wariant brytyjski koronawirusa.

W celu ograniczenia skutków pandemii COVID-19, w ciągu 2021 roku wdrożono, kontynuowano, bądź udoskonalono szereg działań mających na celu bieżące opracowywanie ognisk zakażeń, a także zapobieganie kolejnym falom rozprzestrzeniania się wirusa. Działania te wymagały ciągłego dostosowywania różnego rodzaju procesów i sprzętu do pracy w PSSE.

Całodobowy dostęp upoważnionych pracowników do poczty elektronicznej PSSE w połączeniu z całodobową obsługą telefonu alarmowego zapewnił sprawne podejmowanie działań w sytuacjach nagłych i wymagających szybkiego działania.

Ścisła współpraca z Komendą Powiatową Policji w Kościanie polegała na wypracowaniu szybkich i sprawnych kanałów wymiany informacji, przekazywaniu uzyskanych danych bez zbędnej zwłoki i bez nieuzasadnionych przepisami prawa formalności. Ponadto Policja udzielała pomocy w przypadku trudności z uzyskaniem informacji przy prowadzeniu dochodzeń epidemiologicznych, polegającej na ustalaniu danych kontaktowych.

Przeprowadzano także wspólne kontrole w obiektach, dotyczące przestrzegania ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

Współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na terenie powiatu kościańskiego przyczyniły się w znacznej mierze do sprawnego rozwiązywania zadań Inspekcji Sanitarnej, wymagających wiedzy, doświadczenia i uprawnień innych służb.

2.5. Zatrucia chemicznymi środkami ochrony roślin.

W 2021 r. podobnie jak w roku 2020 nie zarejestrowano w naszym powiecie zatruc środków ochrony roślin.

2.6. Zapobieganie wściekliznie.

W roku 2021 przeprowadzono 58 wywiadów w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, u 4 osób podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie. Osoby te zostały skierowane do Punktu Szczepień p/wściekliznie, gdzie lekarz podjął decyzję o konieczności zaszczepienia ich w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę.

2.7. Ogniska epidemiczne.

W 2021 r. zarejestrowano kilka ognisk zachorowań na COVID-19. Ogniska wystąpiły w SP ZOZ Kościan na Oddziale Paliatywnym, Rehabilitacji, Zakładzie Opieki Leczniczej. Były to małe ogniska kilku osobowe. Osoby chore były odizolowane albo skierowane na izolację domową, a na osoby z kontaktu była nakładana kwarantanna.

W Wojewódzkim Centrum Neuropsychiatrycznym im. Oskara Bielawskiego w Kościanie ogniska wystąpiły na 9 Willach. Były to ogniska 8-12 osobowe. Osoby chore również były odizolowane lub skierowane na izolację domową, a osoby z kontaktu przebywały na kwarantannie.

Zarejestrowano także kilka małych ognisk kilkusobowych w zakładach pracy, przedszkolach i szkołach.

2.8. Koronowirus SARS-CoV-2

W 2021 roku sytuacja epidemiologiczna w powiecie kościańskim była nadal jak do tej pory, zdominowana wybuchem pandemii COVID-19 wywołanej przez koronowirusa SARS-CoV-2. Koronowirus SARS-CoV-2 jest to wirus należący do rodziny koronowirusów, który jest nowym wirusem odpowiedzialnym za obecną epidemię zakażeń układu oddechowego, która rozpoczęła się w Wuhan w Chinach. Po raz pierwszy wirus ten zidentyfikowano w grudniu 2019 r., który wywołał chorobę o nazwie COVID-19.

COVID-19, to choroba wywoływana przez koronowirusa SARS-CoV-2, jest wysoce zaraźliwa. Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła, że trwająca epidemia jest globalnym zagrożeniem zdrowia publicznego.

Nazwa COVID-19 została ogłoszona przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i tak „CO”-w nazwie oznacza koronę „VI”-wirus, a liczba 19 wskazuje na rok pojawienia się wirusa. Główne objawy zakażenia koronowirusem SARS-CoV-2, to: gorączka, kaszel, duszności, bóle mięśni, ból głowy, gardła, utrata węchu, smaku, biegunka.

W zapobieganiu zachorowaniom COVID-19, decydującą rolę odgrywa zachowanie wszystkich obowiązujących standardów sanitarnych, czyli DDM (dystans-dezynfekcja-maseczki).

Dystansowanie-unikanie miejsc zatłoczonych, w których wirus rozprzestrzenia się szybko, zwłaszcza w czasie kaszlu i kichania, w znamienny sposób ogranicza rozprzestrzenianie się zakażenia. Przestrzeganie zaleceń, w których określono odległości między osobami oraz dopuszczalne liczby osób przebywających na określonej powierzchni, stanowią utrudnienie, ale w znamienny sposób ograniczają przekazywanie zakażenia.

Dystansowanie społeczne jest metodą przeciwdziałania szerzeniu się epidemii i sprowadza się do działań służących utrzymywaniu fizycznego dystansu między ludźmi i zmniejszaniu częstotliwości kontaktów między członkami danej społeczności. Dystansowanie społeczne ma szczególne znaczenie we wczesnym okresie epidemii, zasadniczym jej celem jest bowiem ograniczanie transmisji wirusa, a tym samym odciążenie systemu zdrowotnego poprzez spowolnienie i zmniejszenie liczby zachorowań w krótkim czasie.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Takie postępowanie umożliwia dostosowanie zdolności służby zdrowia do powstałych zadań, wynikających ze wzrostu liczby zakażonych. Częste mycie i dezynfekcja rąk ma istotne znaczenie sanitarne, które umożliwia przerwanie łańcucha transferu wirusa. Procedura mycia jest powszechnie znana, ale tylko w części stosowana. Zaleca się, aby po etapie mycia rąk zastosować płyn dezynfekujący.

Noszenie maseczek ochronnych ogranicza rozprzestrzenianie się wirusów drogą kropelkową oraz ich osiadanie na sąsiadujących przedmiotach, na których mogą przetrwać przez wiele godzin.

Zachorowania na SARS-CoV-2 w 2021 r. kształtowały się następująco:

Miesiąc	Ilość zachorowań
Styczeń	293
Luty	223
Marzec	1056
Kwiecień	800
Maj	221
Czerwiec	18
Lipiec	0
Sierpień	3
Wrzesień	23
Październik	94
Listopad	585
Grudzień	1035
RAZEM	4351

Tabela nr 3. Liczba zachorowań na koronowirusa SARS-CoV-2 w 2021 r.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Miesiąc	Liczba zgonów
Styczeń	17
Luty	10
Marzec	18
Kwiecień	36
Maj	13
Czerwiec	5
Lipiec	0
Sierpień	0
Wrzesień	0
Październik	1
Listopad	3
Grudzień	31
RAZEM	134

Tabela nr 4. Zgony na SARS-CoV-2 w 2021 r.

Wiek w latach	Liczba zgonów
20 - 29	1
30 - 39	2
40 - 49	5
50 - 59	10
60 +	116
RAZEM	134

Tabela nr 5. Zgony na SARS-CoV-2 w 2021 r. wg wieku

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Powyższe zachorowania spowodowały, że pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kościanie zostali zaangażowani w pracę przy zachorowaniach na koronawirusa SARS-CoV-2. Pracownicy przeprowadzali tysiące wywiadów epidemiologicznych, odbierali telefony i udzielali informacji na temat kwarantann, izolacji, rodzaju wprowadzonych obostrzeń, możliwości wykonywania testów. Uspokajali przerażonych całą sytuacją mieszkańców powiatu, służąc pomocą w organizacji transportów do szpitali zakaźnych, jak i informując gdzie należy się zgłosić gdy potrzebna jest pomoc w codziennych sprawach.

Szczepienia przeciwko SARS-CoV-2 są obecnie jedyną racjonalną alternatywą walki z rozprzestrzeniającym się zakażeniem. Mimo wielu wątpliwości i niepewności podjęte decyzje na całym świecie wyrażają pełną akceptację dla tej metody ograniczania zakażenia.

3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze

3.1. W miastach

Miasta powiatu kościańskiego tj. Kościan, Śmigiel, Czempin i Krzywin są zwodociągowane w 100%. Obsługują je 4 wodociągi publiczne: Miasto Kościan obsługuje wodociąg publiczny Kościan złożony z 2 stacji uzdatniania, miasto Śmigiel – wodociąg publiczny Śmigiel, miasto Czempin – 2 wodociągi publiczne Czempin Kolejowa i Czempin Borówko, miasto Krzywin – wodociąg publiczny Rogaczewo Małe, zlokalizowany na terenie gminy.

Największym wodociągiem pod względem ilości produkowanej wody i liczby zaopatrywanej jest **wodociąg publiczny Kościan złożony z 2 ujęć wodociągowych Jesionowa i Łazienki**.

Administratorem obiektu są Wodociągi Kościańskie Spółka z o. o. ul. Czempinśka 2, 64-000 Kościan. Ujęcie Jesionowa razem z ujęciem Łazienki zaopatruje nie tylko miasto Kościan, ale również miejscowości takie jak: Kurza Góra, Kiełczewo, Kokorzyn, Sierakowo.

Jakość wody produkowana na ujęciach Jesionowa i Łazienki odpowiadała wymaganiom zdrowotnym. Ocena roczna jakości wody to ocena stwierdzająca przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W grupie wodociągów miejskich, obsługujących więcej niż 5000 osób znajduje się **wodociąg publiczny Śmigiel** – którego administratorem jest Zakład Komunalny w Śmiglu spółka z o. o. ul. Harcmistrza Łukomskiego 19, 64-030 Śmigiel.

W/w wodociąg zaopatruje miasto Śmigiel jak i również okoliczne miejscowości: Poladowo, Nowa Wieś, Nowy Świat, Koszanowo (ul. Glinkowa, Dworska i Łąkowa). Jakość wody produkowana przez wodociąg publiczny Śmigiel jest dobra.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Miasto Czempień zaopatrywane jest w wodę z dwóch **wodociągów publicznych Czempień Kolejowa i Czempień Borówko**. Administratorem obiektów jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Czempiniu Sp. z o. o. ul. Polna 2, 64-020 Czempień. W/w wodociągi zaopatrują miasto Czempień i następujące miejscowości: Stare Tarnowo, Słonin, Betkowo, Stare Borówko ul. Kasztanowa, Nowe Borówko i Borowo oraz z gminy Brodnica miejscowość Hłówek. Jakość wody uzdatnionej podawanej konsumentom z wodociągów Czempień Kolejowa i Czempień Borówko jest dobra.

W obydwóch przypadkach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie wydał ocenę roczną orzekającą o przydatności wody do spożycia. **Miasto Krzywiń jest zaopatrywane przez wodociąg publiczny Rogaczewo Małe**, który znajduje się na terenie wiejskim. Administratorem wodociągu jest Zakład Usług Wodnych we Wschowie, Sp. z o. o. ul. Nowopolna 5. Jakość wody produkowaną na ujęciu Rogaczewo Małe oceniono jako warunkowo przydatną do spożycia z uwagi na przekroczone wartości fizykochemiczne żelaza i manganu. Została wydana decyzja administracyjna stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia z terminem wykonania. Wodociąg ten zaopatruje w wodę miasto Krzywiń oraz miejscowości leżące w gminie Krzywiń. Są to miejscowości: Rogaczewo Małe, Rogaczewo Wielkie, Kopaszewo, Jerka, Łuszkowo, Zbęchy Pole, Zbęchy, Gierłachowo, Bieżyń, Mościszki, Cichowo, Łagowo, Krzywiń, Boża Wola, Nowy Dwór i część Bielewa.

We wszystkich wymienionych wyżej wodociągach w 2021 r. były prowadzone bieżące działania naprawcze oraz okresowe płukania sieci. Na SUW w Rogaczewie Małym w celu poprawienia jakości wody zmieniono system napowietrzania wody surowej poprzez zamontowanie sprężarki śrubowej, zamontowano dysze napowietrzające w kolektorach doprowadzających wodę surową do mieszaczy, wprowadzono zmiany w systemie płukania filtrów, wymieniono pompy głębinowe, zamontowano reduktory ciśnienia przed mieszaczami filtrów, wymieniono zawory odpowietrzające na filtrach.

Natomiast ujęcie Łazienki - wodociąg publiczny Kościan od września 6 września 2021 r. zostało wyłączone. Jest w trakcie remontów i modernizacji. Woda dla mieszkańców dostarczana jest z ujęcia Jesionowa.

Oceny jakości wody dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych. Z powyżej wymienionych wodociągów pobranych zostało 119 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznych przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz 59 próbek wody w ramach kontroli urzędowych przez organy PIS z punktów zgodności urządzeń wodociągowych.

3.2. Na terenach wiejskich

Spośród pozostałych 17 wodociągów będących w ewidencji Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie, a obsługujących tereny wiejskie wszystkie zostały objęte nadzorem sanitarnym.

Funkcjonujące wodociągi: Robaczyn, Brońsko, Przysieka Polska, Spławie, Wławie, Bronikowo, Bielewo, Żelazno, Rąbiń, Stare Oborzyska, Katarzynin, Mikoszki, Rąbinek, Gorzyczki, Piotrowo, Głuchowo, Jasień - produkowały wodę dobrej jakości.

Oceny jakości wody dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych. Pobranych zostało 160 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznych przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz 111 próbek wody w ramach kontroli urzędowych przez organy PIS z punktów zgodności urządzeń wodociągowych.

4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej

4.1. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne

W sezonie letnim 2021 w powiecie kościańskim funkcjonowały 4 kąpieliska: Kąpielisko Nowy Dębiec, kąpielisko Plaża miejska w Krzywiniu, Plaża Główna Cichowo oraz Plaża „Zacisze” Cichowo.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie sprawował nadzór nad jakością wody w kąpieliskach w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem tj. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 poz. 255).

W ramach kontroli urzędowej przed sezonem z kąpielisk zostały pobrane próbki wody oraz dokonano oceny wizualnej wody w celu dokonania oceny jej jakości. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie wydał ocenę dla tych kąpielisk. Woda nadawała się do kąpieli. W sezonie letnim zostały pobrane próbki wody jeszcze 3-krotnie na zlecenie organizatora kąpieliska. Próbkę została pobrana zgodnie z wcześniej ustalonym z Inspekcją Sanitarną harmonogramem poboru próbek. W roku 2021 wydano 16 ocen jakości wody na kąpieliskach. Woda we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpieli. W czasie trwania sezonu kąpielowego nie stwierdzono żadnych zanieczyszczeń takich jak: przedmioty pływające, osady smoliste, oleje mineralne czy zakwit sinic. Wszystkie kąpieliska zakończyły sezon 31.08.2021 r.

Podczas kontroli, na trzech kąpieliskach zostały wydane zalecenia, dotyczące poprawienia stanu technicznego pomieszczeń, z których korzystają osoby przebywające na terenie kąpieliska oraz zorganizowania miejsca do przechowywania środków czystościowych i sprzętu porządkowego. Podczas kolejnych kontroli stwierdzono, iż wszystkie zalecenia zostały wykonane.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W związku z trwającą sytuacją epidemiczną w Polsce organizatorzy kąpielisk udostępniali środki dezynfekcyjne dla odwiedzających kąpielisko oraz dostosowali się do „Zaleceń dla kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w trakcie epidemii SARS-Co-2 w Polsce” opracowanych przez GIS. Na terenie kąpielisk zostały wywieszone informacje lub plakaty przypominające m.in. o zachowaniu dystansu społecznego oraz o konieczności zasłaniania ust i nosa. Na trzech kąpieliskach zalecono uzupełnienie instrukcji skutecznej dezynfekcji rąk przy środkach dezynfekcyjnych.

Wyszczególnienie		Liczba obiektów				
		wg ewidencji za rok 2021	skontrolowanych	w których jakość wody nie odpowiada wymaganiom		
				ogółem	mikrobiologicznym	Inne wymagania
Kąpieliska		4	4	-	-	-
w tym	morskie	-	-	-	-	-
	śródlądowe	4	4	-	-	-
Miejsca wykorzystywane do kąpieli		0	0	-	-	-

Tabela nr 6. Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli

4.2. Baseny kąpielowe

W roku 2021 w ewidencji PSSE znajdowały się 2 baseny: 1 basen kąpielowy otwarty w Śmiglu czynny sezonowo oraz 1 basen – pływalnia kryta w Kościanie czynny cały rok. Basen kąpielowy w Śmiglu w sezonie letnim 2021 nie prowadził działalności.

Basen w Kościanie posiada następujące niecki basenowe: niecka sportowa, niecka rekreacyjna, brodzik oraz 2 whirlpoole. W obiekcie znajdują się do dyspozycji 4 rodzaje saun (sauny fińskie, sauna parowa, sauna na podczerwień). Do schłodzenia ciała po wyjściu z sauny służy niecka przeznaczona do kąpieli w zimnej wodzie lub kostkarka lodu. Dodatkowo można korzystać z tarasu zewnętrznego.

W pomieszczeniu piwnicznym znajduje się grotta solna oraz pomieszczenia do wykonywania masażów.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Przeprowadzona kontrola w obiekcie nie wykazała uchybień. Stan techniczny i sanitarny obiektu dobry.

Próbki wody zostały pobierane do badań zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, częstotliwość pobierania próbek, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny oraz sposób informowania ludności o jakości wody na pływalniach określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 poz. 2016). Próbki wody były pobierane w ramach kontroli urzędowej przez PIS oraz w ramach kontroli wewnętrznej przez administratora basenu.

W okresie od 01.01.2021 r. do 12.02.2021 r. oraz od 20.03.2021 r. do 05.05.2021 r. basen kąpielowy w Kościanie był wyłączony ze względu na stan epidemii SARS-CoV-2.

Rodzaj kontroli	Liczba badań w kierunku bakteriologicznym	Liczba badań w kierunku fizykochemicznym	w tym ile z przekroczeniami	przekroczone parametry	Uwagi
Kontrola urzędowa	29 (w tym 6 prób w kierunku <i>Legionella</i> sp.)	9	6	Liczba <i>Pseudomonas aeruginosa</i> , ogólna liczba mikroorganizmów	Przekroczenie jednorazowe
Kontrola wewnętrzna	151 (w tym 41 prób w kierunku <i>Legionella</i> sp.)	158	71	Utlenialność, azotany, chloroform, ogólna liczba mikroorganizmów, chlor wolny, chlor związany, pH	Były to pojedyncze przekroczenia, nie zagrażające zdrowiu

Tabela nr 7. Liczba pobranych próbek wody Basen Kościan

ogółem	w tym ile poborowych	w tym ile protokolarnych	uwagi:
4	4	1	-

Tabela nr 8. Liczba przeprowadzonych kontroli Basen Kościan

4.3. Obiekty użyteczności publicznej

4.3.1. Ustępy publiczne

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kościanie znajdują się 3 ustępy publiczne w: Kościanie, Czempiniu i Śmiglu. Obiekty czynne przez cały rok.

Skontrolowano 1 usęp publiczny w Śmiglu. Kontrola wykazała, że stan sanitarny i techniczny tego obiektu jest dobry.

Kontrolą objęto również ustępy publiczne, które funkcjonują tylko w sezonie letnim przy kąpieliskach (w Dębcu Nowym, Cichowie i Krzywiniu). Wszystkie toalety posiadają ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Obiekty na bieżąco sprzątane i dezynfekowane oraz właściwie wyposażone w środki do utrzymania higieny osobistej użytkowników. Dezynfekcja pomieszczeń i urządzeń prowadzona prawidłowo. W związku z trwającą pandemią sprawdzono dostępność środków dezynfekcyjnych dla osób korzystających z toalet. Kontrole nie wykazywały nieprawidłowości. W toaletach na plażach zalecono uzupełnienie instrukcji skutecznej dezynfekcji rąk przy środkach dezynfekcyjnych.

4.3.2. Zakłady fryzjerskie i inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej)

Stałym nadzorem objętych jest 76 zakładów fryzjerskich i 22 inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług. Ogółem wykonano 17 kontroli w zakładach fryzjerskich i 8 kontroli w innych zakładach. Stan sanitarny i techniczny obiektów w tej grupie nie budził zastrzeżeń. Większość obiektów wyremontowanych lub nowych. We wszystkich zakładach dezynfekcja prowadzona jest w sposób prawidłowy. W czasie kontroli zwraca się szczególną uwagę na sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi fryzjerskich, ich dezynfekcję, terminy ważności środków dezynfekcyjnych i postępowanie z bielizną. W kontrolowanych zakładach stosowano wyłącznie bieliznę jednorazowego użytku.

W związku z trwającą pandemią w Polsce przeprowadzono dodatkowe kontrole w w/w obiektach, w których sprawdzano przestrzeganie aktualnych przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W tej grupie obiektów przeprowadzono 120 kontroli.

W kilku obiektach zostały nałożone mandaty za nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów. Część kontroli przeprowadzano w asyście z funkcjonariuszami Policji z KPP w Kościanie.

4.3.3. Zakłady kosmetyczne

W ewidencji działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie zarejestrowanych jest 79 zakładów kosmetycznych. Kontrolą objęto 22 zakłady. Żaden nie budził zastrzeżeń pod względem sanitarnym i technicznym.

Z roku na rok świadomość zdrowotna właścicieli zakładów kosmetycznych oraz klientów podnosi się, w związku z czym, zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek wykonywane są w rękawiczkach jednorazowego użytku, przy pomocy jednorazowych narzędzi lub narzędzi wielokrotnego użytku wysterylizowanych w sterylizatorach lub autoklawach. W większości obiektów stosowane są myjki ultradźwiękowe, a coraz więcej właścicieli zakładów kosmetycznych zaopatruje się w autoklawy. W obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami infekcyjnymi, w zakresie prowadzonej sterylizacji oraz w zakresie postępowania z brudną i czystą bielizną.

W związku z trwającą pandemią w Polsce przeprowadzono dodatkowe kontrole w w/w obiektach, w których sprawdzano przestrzeganie aktualnych przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W tej grupie obiektów przeprowadzono 91 kontroli. W kilku obiektach zostały nałożone mandaty za nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów. Część kontroli przeprowadzano w asyście z funkcjonariuszami Policji z KPP w Kościanie.

4.3.4. Zakłady tatuażu i zakłady odnowy biologicznej

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie znajduje się 1 zakład tatuażu oraz 14 zakładów odnowy biologicznej. Skontrolowano 4 zakłady odnowy biologicznej pod kątem sanitarno - technicznym. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W związku z trwającą pandemią w Polsce przeprowadzono dodatkowe kontrole w w/w obiektach, w których sprawdzano przestrzeganie aktualnych przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W tej grupie obiektów przeprowadzono 27 kontroli. Wystawiono 1 mandat za nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów.

4.3.5. Obiekty komunikacji publicznej

W tej grupie obiektów skontrolowano ogółem 2 obiekty PKP. Stan sanitarno- techniczny i porządkowy oraz otoczenie skontrolowanych obiektów nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim. Ściany w skontrolowanych obiektach bez ubytków i większych uszkodzeń. Na dworcu PKP w Starym Bojanowie ściany zostały odmalowane. Przyległy teren czysty i zadbane. Dworzec PKP w Kościanie przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych (posiada podjazd oraz toalety dla niepełnosprawnych).

4.3.6. Hotele i obiekty czasowo – turystyczne

W ewidencji PSSE w Kościanie znajduje się 5 obiektów hotelarskich, 1 motel, 1 pole biwakowe (w sezonie letnim 2021 nie wznowiło działalności), 1 pensjonat, 15 obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (w tym obiekty agroturystyki).

Stan sanitarno – techniczny w obiektach nie budził zastrzeżeń. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Ogółem w tej grupie obiektów przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych.

Otoczenie obiektów czyste i zadbane.

W związku z trwającą pandemią w w/w obiektach przeprowadzono dodatkowe kontrole sprawdzające czy są przestrzegane aktualne zapisy Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Łącznie wykonano 48 kontroli w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Część kontroli przeprowadzono ze współpracą z KPP w Kościanie.

4.3.7. Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie znajdują się obiekty takie jak: stadion sportowy, orliki, stacje paliw, cmentarze, prosektorium, kostnice i domy pogrzebowe. Ogółem przeprowadzono 9 kontroli. Teren oraz obiekty utrzymywane były w odpowiednim stanie sanitarno - technicznym i porządkowym. Gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi prawidłowa. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

5.1. Obiekty lecznictwa zamkniętego

Na terenie powiatu kościańskiego funkcjonowały:

1. Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne w Kościanie wraz z oddziałami: Oddział Leczenia Uzależnień w Kościanie i Oddział Psychiatryczny w Wonieściu.
2. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

Z uwagi na trwającą pandemię w roku 2021 skontrolowano 1 obiekt lecznictwa zamkniętego.

W związku z przeprowadzoną kontrolą wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości związanych ze złym stanem technicznym pomieszczeń oraz decyzję płatniczą za stwierdzone nieprawidłowości.

Ponadto nadzorowano jakość wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynków. Próby wody zostały pobrane w ramach nadzoru sanitarnego z Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego Oddział Psychiatryczny w Wonieściu oraz w ramach kontroli wewnętrznej z SP ZOZ w Kościanie. Instalacja ciepłej wody w jednym z obiektów była skolonizowana bakteriami z rodzaju Legionella. Wprowadzenie działań naprawczych skutkowało poprawą jakości wody, co potwierdziły przeprowadzone kolejne badania laboratoryjne próbek wody ciepłej. Woda w badanym zakresie w obiektach lecznictwa zamkniętego odpowiadała wymaganiom określonym w załączniku nr 5 pkt A do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 poz. 2294) w obiektach lecznictwa zamkniętego.

5.2. Obiekty lecznictwa otwartego

W 2021 r. w ewidencji Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie było:

- liczba podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	33
- liczba indywidualnych praktyk lekarskich ogółem	61
- liczba indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich	6
- liczba indywidualnych praktyk pielęgnarskich	20
- liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli	25

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W związku z przeprowadzonymi kontrolami wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości związanych ze złym stanem technicznym pomieszczeń oraz 2 decyzje płatnicze za stwierdzone nieprawidłowości.

Stan sanitarny i techniczny pozostałych obiektów należących do tej grupy nie budził zastrzeżeń. Placówki były dostosowane do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tj. Dz. U. z 2021, poz. 2096). W zakresie bieżącej czystości i zachowania reżimu sanitarnego nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z trwającą w Polsce pandemią, a następnie dynamicznie rozwijającą się niekorzystną sytuacją epidemiologiczną wywołaną rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, kontrole obiektów lecznictwa medycznego zarówno otwartego i zamkniętego przeprowadzane były w ograniczonym zakresie i niezbędnym minimum.

5.3. Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu kościańskiego znajdują się 2 domy pomocy społecznej - DPS Jarogniewice i DPS Mościszki zlokalizowane na terenach wiejskich oraz 1 prywatny dom opieki społecznej zlokalizowany w Oborzyskach Starych, funkcjonujący jako Dom Opieki dla Osób Starszych pod nazwą „Pałacyk Pod Dębami”.

W roku 2021 przeprowadzono 3 kontrole pod kątem sanitarnym i technicznym. Wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości związanych z niewłaściwym stanem technicznym pomieszczeń i wyposażenia oraz 1 decyzję płatniczą za stwierdzone nieprawidłowości. Stan sanitarny bez zastrzeżeń. Pozostałe obiekty w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Podczas trwania pandemii wzmożony został nadzór nad pensjonariuszami oraz personelem w w/w obiektach w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2. Nadzorowano badania przesiewowe w obiektach oraz podejmowano działania w przypadku potwierdzonych wyników dodatnich na Covid-19.

6. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Główny cel działania związany jest z nadzorem nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu zapobiegania powstania chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego zasadniczymi kierunkami działania realizowanymi podczas sprawowanego bieżącego nadzoru przez Sekcję Higieny Pracy w 2021 roku były:

- nadzór w zakresie przygotowania pracodawców w zakresie warunków pracy oraz narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych,
- nadzór nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych z uwzględnieniem kontroli, dokumentacji u osób odpowiedzialnych, w tym kontrolę wybielaczy do zębów oraz kontrolę przestrzegania przepisów rozporządzenia dotyczącego ograniczeń w stosowaniu HEMA/diHEMA w produktach do paznokci,
- nadzór nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”,
- realizowanie zadań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, a także zbieranie informacji z zakresu legalnego obrotu prekursorami narkotyków,
- nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych,
- prowadzenie działań w zakresie monitorowania pojawiania się nowych produktów, substancji psychoaktywnych, skutków wywołanych ich użyciem i miejsc występowania, prowadzenie działań profilaktycznych oraz współpracowanie z innymi jednostkami w aspekcie podnoszenia wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- na bieżąco jednostkach gospodarczych prowadzono nadzór nad przestrzeganiem przepisów związanych z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W roku 2021 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie zarejestrowane były 292 zakłady, które zatrudniały ogółem 8598 pracowników.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów w roku 2021
do 9	126
10-49	124
50-249	39
>250	3
RAZEM	292

Tabela nr 7. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2021.

W roku 2021 kontrolą objęto 58 zakładów pracy, przeprowadzając w nich 63 kontrole. Najliczniejszą grupę skontrolowanych zakładów stanowiły zakłady branży metalowej, zakłady produkujące żywność oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje i mieszaniny niebezpieczne, w tym m.in. produkty biobójcze.

Kontrole przeprowadzano w zakładach o największych zagrożeniach zawodowych, budzących zastrzeżenia pod względem sanitarno-technicznym oraz tych, w których wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy odbiegały od wymagań określonych przepisami. Sprawdzano również zabezpieczenie pracowników w odzież roboczą i sprzęt ochrony indywidualnej, zaopatrzenie w środki czystości.

Prowadzono nadzór nad zakładami pracy, w których pracownicy narażeni są na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, kontynuowano nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi – poprzez kontrole podmiotów zajmujących się obrotem chemikaliami, a także stosujących chemikalia w działalności zawodowej. Prowadzono kontrole w zakresie podjętych działań profilaktycznych w kierunku zabezpieczenia przeciwepidemicznego zakładów pracy. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas kontroli wydano 8 decyzji administracyjnych.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły głównie nieprawidłowości w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin (4 nakazy), nieprawidłowości w zakresie substancji procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku (2 nakazy), w zakresie czynników biologicznych występujących w środowisku pracy (3 nakazy), pracy braku aktualnych badań pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (4 nakazy), stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin (1 nakaz), doprowadzenia do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higienicznosanitarnych. (6 nakazów).

6.1. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Od wielu lat dominującym czynnikiem szkodliwym w kontrolowanych zakładach na terenie powiatu kościańskiego jest hałas. Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu w 2021 roku dotyczyło 118 pracowników, zatrudnionych w 14 zakładach.

Ze względów technologicznych z reguły niemożliwe jest wyeliminowanie tego czynnika szkodliwego ze środowiska pracy. W związku z tym działania podejmowane przez Sekcję Higieny Pracy Powiatowej Stacji obejmują przede wszystkim nadzór nad wypełnieniem przez pracodawców obowiązków wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas.

Wymagane jest między innymi oznakowanie w zakładzie stref zagrożonych hałasem, zaopatrzenie pracowników w środki ochrony słuchu i egzekwowanie ich stosowania, sporządzenie i wprowadzenie w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz informowaniu pracowników o ryzyku zawodowym.

W większości przypadków przestrzegany jest obowiązek stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej na stanowiskach pracy, na których stwierdzone są przekroczenia dopuszczalnych norm higienicznych.

Ponadto w wyniku prowadzonego nadzoru w 2021 roku stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, które dotyczyły:

- pyłów (47 pracowników w 3 zakładach),
- czynników chemicznych (39 pracowników w 5 zakładach).

Łącznie na ponadnormatywne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w 2021 roku narażonych było 204 pracowników.

6.2. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

Różne substancje i ich mieszaniny stosowane są w działalności zawodowej wielu zakładów pracy na terenie powiatu kościańskiego, co powoduje określone zagrożenia dla zdrowia pracowników. W roku 2021 roku w ramach nadzoru przeprowadzono 32 kontrole u stosujących w działalności zawodowej chemikalia. Podczas kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin. Wydano 1 decyzję.

Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów tych substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem. Ponadto, szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia. Sprawdzono również warunki magazynowania substancji i mieszanin chemicznych.

W 2021 roku Sekcja Higieny Pracy uczestniczyła w realizacji wspólnotowego projektu REACH-EN-FORCE 9 (REF 9), którego zakres obejmuje sprawdzenie zgodności z Rozporządzeniem WE nr 1907/2006 REACH wprowadzania do obrotu i stosowania wszystkich substancji podlegających procedurze udzielania zezwoleń - Załącznik XIV do Rozporządzenia REACH, po określonej dacie ostatecznej. Na terenie powiatu jeden zakład wykazał, iż stosuje 2 substancje potasu dichromian, nr WE: 231-906-6, nr CAS: 7778-50-9 i potasu chromian nr WE:232-140-5, CAS: 7789-00-6. Substancje wykorzystywane są w laboratorium do analiz chemicznych. Przeprowadzono kontrola wykazała, że substancje wykorzystywane są zgodnie z użyciem substancji do badań naukowych i rozwojowych, które oznaczają wszelkie doświadczenia naukowe, analizę lub badania chemiczne przeprowadzane w kontrolowanych warunkach z użyciem substancji w ilości mniejszej niż 1 tona rocznie, firma na podstawie art. 3 pkt. 23 korzysta ze zwolnienia uzyskiwania zezwolenia. Nie prawidłowości nie stwierdzono.

6.3. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W roku 2021 pod kątem narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne skontrolowano 23 obiekty. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zajmujące się sprzedażą paliw, obróbką drewna, obróbką metali, zakłady ochrony zdrowia. W skontrolowanych zakładach w narażeniu na czynniki rakotwórcze lub mutagenne pracowało 49 osób. Przeprowadzone kontrole w 23 zakładach wykazały nieprawidłowości, które dotyczyły braku zgłoszenia informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz braku badań pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

6.4. Czynniki biologiczne

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu kościańskiego skontrolowano 11 zakładów w których istnieje potencjalne zagrożenie czynnikami biologicznymi były to zakłady sektora gospodarki odpadami i ściekami, zakłady rolnicze i produkujące żywność, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia.

Największa liczba pracowników, tj. 807 zatrudnionych było w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do grupy 2 zagrożenia, czyli czynniki, które mogą wywoływać choroby u ludzi, mogą być niebezpieczne dla pracowników, ale rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest mało prawdopodobne. Zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia.

Dane te zostały ustalone w oparciu o informacje zawarte w ocenach ryzyka zawodowego przeprowadzonych na stanowiskach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników m.in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, właściwe (bezpieczne) warunki spożywania posiłków i napojów, instrukcje stanowiskowe, procedury, a także proponują uodpornienie przy pomocy dostępnych szczepionek. W roku 2021 podczas kontroli pod kątem narażenia na czynniki biologiczne stwierdzono 3 nieprawidłowości, na które została wydana decyzja administracyjna z nakazami.

6.5. Choroby zawodowe

Choroba zawodowa to pojęcie medyczno-prawne określające chorobę ujętą w wykazie chorób zawodowych, spowodowaną działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kościanie, realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, prowadziła również postępowanie administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie w 2021 roku wpłynęło 5 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. W związku ze zgłoszeniami przeprowadzono postępowania administracyjne w zakładach pracy.

W 2021 roku zostały wydane 3 decyzje dotyczące chorób zawodowych:

- 1 decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej – choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19 (poz. 26 wykazu),
- 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej – narządu głosu (poz. 15 wykazu).

W 2021 roku wystawiono 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej, która przesłano do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

6.6. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2021 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie nie wpływały informacje o pojawiających się obiektach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. W związku z powyższym nie podejmowano działań kontrolnych i nie wydawano decyzji administracyjnych w tym zakresie. Na terenie powiatu kościańskiego nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji oraz sprzedaży środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i w związku z powyższym nie było konieczności podejmowania wspólnych kontroli z Policją lub innymi służbami.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring zatruć środkami zastępczymi dzięki nawiązanej współpracy z Wielkopolskim Centrum Neuropsychiatrycznym w Kościanie i Samodzielnym Publicznym ZOZ w Kościanie. W 2021 roku nie odnotowano przypadku zatruć środkami zastępczymi.

W trakcie kontroli prowadzonych w 2021 roku w ramach nadzoru nad warunkami higieny pracy zbierano informację na temat przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w nadzorowanych zakładach. Działania te miały na celu ustalenie stanu faktycznego dotyczącego respektowania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

6.7. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 4 października 2018 roku o produktach kosmetycznych oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (WE) nr 1223/2009 dotyczącego produktów kosmetycznych w zakresie swoich kompetencji. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego sprawowanie w/w nadzoru w drugim półroczu 2021 roku zostało przekazane w całości do pionu higieny pracy. W ramach prowadzonego nadzoru przeprowadzono 3 kontrole obiektów, podczas których ocenie poddano znakowanie opakowań jednostkowych kosmetyków. Kontrole dotyczyły przestrzegania przepisów rozporządzenia dotyczącego ograniczeń w stosowaniu HEMA/diHEMA w produktach do paznokci. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono zgodność znakowania kosmetyków z obowiązującymi przepisami prawnymi.

7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2021 roku nadzorem sanitarnym objęto 179 obiektów stałych, takich jak: żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły podstawowe, liceum ogólnokształcące, zespoły szkół, placówki wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego oraz place zabaw. Łącznie, w roku sprawozdawczym, przeprowadzono 93 kontrole obiektów. Wydano 1 decyzję płacniczą oraz w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono mandat karny w kwocie 500,00 zł. W związku z zaistniałą na terenie kraju sytuacją epidemiologiczną wywołaną pandemią COVID-19 w 2021 r. nie przeprowadzono wszystkich zaplanowanych kontroli.

Działalność stanowiska pracy koncentrowała się w ciągu danego roku na prowadzeniu bieżącego nadzoru z uwzględnieniem:

- oceny warunków sanitarno – higienicznych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
- oceny przestrzegania realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w podległych placówkach,
- oceny stanu technicznego i porządkowego pomieszczeń tj. sal zajęć, korytarzy, sal gimnastycznych wraz z ich zapleczem, terenów przyszkolnych (boisk, placów zabaw),
- oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w podległych obiektach pod kątem posiadanej infrastruktury,
- oceny warunków sanitarno – higienicznych i sanitarno – technicznych pracy ucznia,
- oceny mebli szkolnych i sprzętu sportowego pod kątem posiadanych certyfikatów,
- oceny stanu sanitarno – technicznego placów zabaw zarówno przy placówkach oświatowo – wychowawczych, jak i na terenach rekreacyjnych,
- oceny posiadania przez podległe placówki wentylacji grawitacyjnej oraz mechanicznej,
- oceny warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

Dodatkowo, w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne uczniów, w dniach 18-29.10.2021 r., dokonano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w nadzorowanych placówkach systemu oświaty.

W związku z tym przeprowadzono 6 kontroli podległych obiektów, które nie wykazały nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

Podczas prowadzonych kontroli w podległych obiektach, oprócz stałych zagadnień, ocenie podlegało również przestrzeganie wytycznych związanych z epidemią COVID-19 przewidzianych dla danego typu obiektu.

7.1. Remonty przeprowadzone w placówkach w roku sprawozdawczym

Zgodnie z przeprowadzoną oceną przygotowania placówek do nowego roku szkolnego oraz z informacjami uzyskanymi podczas bieżących kontroli w roku sprawozdawczym, stwierdzono, że placówki działające na terenie powiatu kościańskiego, w miarę możliwości, przeprowadziły prace remontowo – przygotowawcze oraz prace konserwatorskie.

Prace te obejmowały:

- odmalowanie części sal lekcyjnych,
- odmalowanie zaplecza sanitarnego placówki,
- prace na terenie bloku sportowego: (odmalowanie sanitariatów, szatni oraz korytarzy na bloku sportowym),
- wymianę drzwi wejściowych prowadzących na boisko szkolne,
- przekształcenie jednej z sal lekcyjnych na salę przedszkolną,
- odmalowanie pomieszczeń bloku sportowego,
- renowację drewnianych schodów i poręczy na terenie placówki,
- prace porządkowe i konserwatorskie na terenach przyszkolnych (boiska, place zabaw, tereny rekreacyjne),
- konserwację urządzeń na placach zabaw.

Ponadto, w roku 2021 rozpoczęto kompleksowy remont Szkoły Podstawowej nr 4 w Kościanie. Prace remontowe, związane z realizacją zadania „Głęboka termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 4 w Kościanie” zostały podzielone na etapy. Podjęte prace polegały na: przebudowie instalacji centralnego ogrzewania i instalacji gazowej, przebudowie dachów wraz z termomodernizacją budynków, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, pracach wykończeniowych w pomieszczeniach na II piętrze i w piwnicy, przebudowie instalacji wentylacyjno-grzewczej hali sportowej.

W związku z remontem zmianie uległa organizacja zajęć lekcyjnych od 1 września 2021 roku szkolne oddziały przedszkolne rozpoczęły zajęcia w Szkołach Podstawowych nr 1, 2 i 3 w Kościanie, klasy 1 – 3 w budynku szkoły w Kiełczewie, gdzie zapewniona została niezbędna baza dydaktyczna z boiskiem, placem zabaw, stołówką i świetlicą.

Zajęcia dydaktyczne dla pozostałych klas, tj. klas 4-8, zorganizowane zostały w przygotowanej części sal lekcyjnych w siedzibie szkoły, gdzie do dyspozycji pozostała mała i duża sala sportowa. Dalsze prace remontowe będą prowadzone jeszcze w 2022r.

7.2. Higiena procesu nauczania – higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2021 roku ocena rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzona została w 8 placówkach. Plan zajęć oceniony został w 4 szkołach funkcjonujących samodzielnie – 3 szkołach podstawowych i 1 liceum oraz 4 zespołach szkół. Analizy dokonano w odniesieniu do 85 oddziałów. Nieprawidłowości stwierdzono w 37 oddziałach w 6 szkołach.

Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych				
Rodzaj placówki	Ocenie poddano rozkład zajęć lekcyjnych		Stwierdzono nieprawidłowości	
	ilość placówek	ilość oddziałów	ilość placówek	ilość oddziałów
Szkoły podstawowe	3	24	2	14
Liceum Ogólnokształcące	1	21	1	16
Zespoły szkół	4	40	3	7
Razem:	8	85	6	37

Tabela nr 8. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Nieprawidłowości stwierdzone podczas analizy rozkładu zajęć, zgodnie z wyjaśnieniami uzyskanymi od dyrektorów szkół w których odnotowano nieprawidłowości, są podyktowane podobnie jak w latach ubiegłych, głównie niewystarczającą bazą lokalową w stosunku do liczby korzystających uczniów, ale także dowozami uczniów.

7.3. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble szkolne

W roku sprawozdawczym, w trakcie bieżących kontroli sanitarnych, dokonywano oceny posiadania przez szkoły i przedszkola certyfikowanych mebli szkolnych i sprzętu sportowego.

Spośród 12 skontrolowanych przedszkoli wszystkie posiadają meble certyfikowane w 100%. Również zdecydowana większość szkół na terenie powiatu posiada 100% mebli certyfikowanych, spełniających wymagania ergonomii. Spośród 4 skontrolowanych szkół funkcjonujących samodzielnie 3 placówki posiadają 100% certyfikowanych mebli. Jedynie w odniesieniu do 1 placówki odsetek certyfikowanych mebli wynosi powyżej 50%. Wszystkie skontrolowane zespoły szkół posiadają natomiast meble certyfikowane w 100%.

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Meble nie posiadające certyfikatów	Odsetek mebli z certyfikatami wynosi			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	12
Szkoły podstawowe	0	0	0	0	3
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	0	7
Razem	0	0	0	1	22

Tabela nr 9. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble

Biorąc pod uwagę odsetek urządzeń i sprzętów sportowych z certyfikatami wszystkie przedszkola objęte kontrolą posiadają 100% certyfikowanego sprzętu sportowego. W ramach 3 skontrolowanych szkół podstawowych jedna ze szkół posiada powyżej 50% certyfikowanego sprzętu sportowego, natomiast pozostałe 2 posiadają 100% urządzeń i sprzętów sportowych posiadających certyfikaty. W przypadku 7 skontrolowanych placówek należących do zespołów szkół większość z nich (5) posiada sprzęt sportowy certyfikowany w 100%.

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Wyłącznie sprzęt sportowy zakupiony przed 1997r.	Odsetek sprzętu i urządzeń z certyfikatami			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	12
Szkoły podstawowe	0	0	0	1	2
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	2	5
Razem	0	0	0	4	19

Tabela nr 10. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy

7.4. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Spośród 14 skontrolowanych w 2021 roku placówek szkolnych gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej posiada 12 z nich (w tym 4 szkoły podstawowe, liceum ogólnokształcące i 7 zespołów szkół). W pozostałych 2 placówkach oświatowych profilaktyczną opiekę zdrowotną zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie obiektu.

Rodzaj Placówki	Liczba szkół posiadających gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	Liczba szkół w których pomoc zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki	Liczba szkół, w których pomoc jest świadczona poza terenem placówki
Szkoły Podstawowe	4	1	0
Licea ogólnokształcące	1	0	0
Zespoły Szkół	7	1	0
Razem:	12	2	0

Tabela nr 11 .Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach

7.5. Prowadzenie dożywiania w szkołach

Z przeprowadzonych w 2021 roku kontroli wynika, że w odniesieniu do 16 skontrolowanych placówek w 10 z nich prowadzone jest dożywianie uczniów. W 4 szkołach posiłki przygotowywane są na miejscu, a w 6 szkołach posiłki są dowożone przez firmy zewnętrzne. W większości szkół ciepłe posiłki stanowią obiady jednodaniowe. Z ciepłych posiłków wydawanych w szkołach korzysta ogółem 375 uczniów. Posiłki dofinansowane stanowią 17% wszystkich obiadów wydawanych w szkołach.

Rodzaj Placówki	Wydawanie ciepłych posiłków						Liczba dzieci i młodzież korzystających z posiłków dofinansowanych
	Liczba placówek			Liczba dzieci i młodzieży korzystających z:			
	OGÓLEM	Obiady pełne	Obiady jednodaniowe	OGÓLEM	obiadów pełnych	Obiadów jednodaniowych	
Szkoły Podstawowe	3	0	3	47	0	47	25
Licea ogólnokształcące	1	1	0	151	151	0	1
Zespoły Szkół	6	1	5	177	20	157	37
Razem:	10	2	8	375	171	204	63

Tabela nr 12. Prowadzenie dożywiania w szkołach

7.6. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2021 roku na terenie powiatu kościańskiego, zarówno w okresie zimowym, jak i letnim, zorganizowano 45 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Wszystkie turnusy zostały zgłoszone w ogólnopolskiej, elektronicznej bazie wypoczynku MEN. Łącznie, w czasie trwania akcji wypoczynku, przeprowadzono 19 kontroli, w tym: 4 kontrole turnusów wypoczynku zimowego oraz 15 kontroli turnusów wypoczynku letniego. W 2021 roku jako formy zorganizowanego wypoczynku przeważały te organizowane w miejscu zamieszkania, czyli półkolonie.

W wyniku kontroli ustalono, że z wycieczki zorganizowanej na terenie powiatu kościańskiego w 2021 roku skorzystało łącznie 606 dzieci. Z kontroli przeprowadzonych podczas akcji zima i akcji lato wynika, że obiekty zostały właściwie przygotowane i zapewniały bezpieczne oraz higieniczne warunki wycieczki, a ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Podczas kontroli, oceniano także przestrzeganie wytycznych stworzonych dla organizatorów wycieczki w związku z panującą na terenie kraju pandemią COVID-19. Wszystkie skontrolowane obiekty przestrzegały obowiązujących wytycznych i nie odnotowano sygnałów o ich łamaniu.

7.7. Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w szkołach

Wzorem lat ubiegłych, w 2021 roku, w 6 placówkach oświatowych działających na terenie powiatu przeprowadzono ocenę warunków do utrzymania higieny osobistej. Sprawdzano dostęp do bieżącej ciepłej wody oraz wyposażenie sanitariatów w środki higieny osobistej: mydło, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż wszystkie skontrolowane placówki zapewniają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów.

Ponadto wszystkie nadzorowane placówki oświatowe posiadają podłączenie do wodociągu miejskiego lub gminnego. Podczas kontroli 34 placówek będących pod nadzorem Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży, stwierdzono, że wszystkie placówki posiadają podłączenie do wodociągu miejskiego/gminnego oraz są podłączone do sieci kanalizacyjnej centralnej.

Spośród skontrolowanych obiektów, niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, stwierdzono w 2 placówkach (przedszkolach) – odnotowano przekroczenia w zakresie do 25% w odniesieniu do standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych dla dziewcząt i chłopców tj. liczby uczniów przypadających na umywalkę, liczby dziewcząt przypadającą na miskę ustępową, liczby chłopców przypadającą na miskę ustępową/pisuar.

Podsumowanie

W podległych placówkach oświatowych na terenie powiatu sukcesywnie przeprowadzane są remonty, które w znacznym stopniu przyczyniają się do poprawy warunków sanitarno – higienicznych w obiektach oraz wpływają na poprawę estetyki samych budynków i ich otoczenia.

Wszystkie z 15 skontrolowanych szkół posiadają zaplecze do realizacji zajęć wychowania fizycznego. W 12 placówkach zapewniony jest szkolny zespół sportowy z boiskiem i czynnymi natryskownikami. Pozostałe 3 placówki posiadają kolejno: salę gimnastyczną z boiskiem, salę zastępczą z boiskiem oraz tylko boisko sportowe. Wyłącznie jedna ze skontrolowanych szkół korzystała z infrastruktury do WF poza placówką – stadion sportowy. Nadzorowane placówki przeprowadzają we wszystkich pomieszczeniach pomiary natężenia oświetlenia sztucznego, które aktualizowane są co 5 lat.

Z przeprowadzonych w 2021 roku kontroli wynika, że podległe placówki posiadają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Wszystkie obiekty zapewniają w sanitariatach dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej.

Dzieci dowożone są do szkół autobusami pod stałym nadzorem osób dorosłych.

Oceny rozkładu zajęć lekcyjnych w 2021 roku dokonano w 8 placówkach w odniesieniu do 85 oddziałów. Nieprawidłowości, które wynikają przede wszystkim z niewystarczającej bazy lokalowej w stosunku do liczby korzystających uczniów, ale także harmonogramu dowozów uczniów, odnotowano w przypadku 37 oddziałów.

W roku sprawozdawczym we wszystkich kontrolowanych placówkach, zarówno oświatowych jak i wypoczynku dzieci i młodzieży, prowadzono również monitoring realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w podległych placówkach przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu. W widocznych miejscach umieszczone jest prawidłowe oznakowanie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W 2021 roku ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną na terenie kraju, wprowadzone restrykcje i okresowe zamknięcie placówek systemu oświaty nie przeprowadzono wszystkich zaplanowanych w harmonogramie kontroli.

Kontrole, które zostały przeprowadzone w roku 2021, uwzględniały ocenę przestrzegania przez placówki wytycznych stworzonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Zdrowia oraz Główny Inspektorat Sanitarny. Wszystkie obiekty poddane kontroli w tym zakresie przestrzegały wytycznych, którym podlegały. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

8. Stan sanitarny obiektów Żywności i Żywienia

W ewidencji Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kościanie w roku 2021 znajdowało się 1172 obiektów żywieniowo-żywnościowych, w tym 2 zakłady produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzono ogółem 430 kontroli, sklasyfikowano 182 obiekty - ocenę niezgodną z wymaganiami uzyskało 18 obiektów tj. 11,4 % .

W 2021r. nastąpił wzrost obiektów niezgodnych z wymaganiami z 4,8 % w 2020 r. do 11,4% w 2021 r.

Odsetek obiektów niezgodnych z wymaganiami w roku 2021 odzwierciedla poniższa tabela

Lp.	Rodzaj obiektu	% obiektów niezgodnych z wymaganiami
1.	ciastkarnie	33,3
2.	piekarnie	28,6
3.	hurtownie	16,7
4.	zakłady żywienia zbiorowego otwartego	10,0
5.	sklepy	8,5

Tabela nr 13. Odsetek obiektów niezgodnych z wymaganiami

Pozostałe grupy obiektów są dostateczne.

Porównanie stanu sanitarnego wyrażonego w % obiektów niezgodnych z wymaganiami do stanu roku ubiegłego.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Obiekty niezgodne z wymaganiami wyrażone w %

Lp.	Grupa obiektów	Rok 2021		Rok 2020	
		% obiektów niezgodnych z wymaganiami	liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami	% obiektów niezgodnych z wymaganiami	liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami
1.	Wytwórnice lodów	0	0	0	0
2.	Automaty do lodów	0	0	0	0
3.	Piekarnie	28,6	2	34	2
4.	Ciastkarnie	33,3	2	40	2
5.	Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	0	0	0	0
6.	Zakłady garmazeryjne	0	0	0	0
7.	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	0	0	0	0
8.	Wytwórnice substancji dodatkowych	0	0	0	0
9.	Inne wytwórnice żywności	0	0	0	0
10.	Sklepy spożywcze	8,5	8	9,0	6
11.	Kioski spożywcze	0	0	0	0
12.	Magazyny hurtowe	16,7	1	50	2
13.	Obiekty ruchome i tymczasowe	0	0	0	0
14.	Środki transportu	0	0	0	0
15.	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym:	10	1	8	2
16.	zakłady małej gastronomii	0	0	12,5	2
17.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	0	0	0	0
a)	stołówki pracownicze	0	0	0	0
c)	stołówki w domach wczasowych	0	0	0	0
d)	bloki żywienia w szpitalach	0	0	0	0
e)	kuchnie mleczne	0	0	0	0
g)	bloki żywienia w domach opieki społecznej	0	0	0	0
i)	stołówki szkolne	0	0	0	0
j)	stołówki w bursach i internatach	0	0	0	0
l)	stołówki w przedszkolach	0	0	0	0
n)	stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	0	0	0	0
o)	zakłady usług cateringowych	0	0	0	0
p)	inne zakłady żywienia	0	0	0	0
	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	0	00	0	0

Tabela nr 14. Odsetek obiektów niezgodnych z wymaganiami w 2021 r. i 2020 r.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W 448 obiektach żywnościowo-żywnościowych wprowadzone zostały zasady dobrej praktyki higienicznej, w 159 zakładach wdrożono zasady systemu HACCP, które są ważnym instrumentem mającym na celu pomoc przedsiębiorstwom sektora spożywczego w zakresie zachowania zgodności z zasadami higieny żywności.

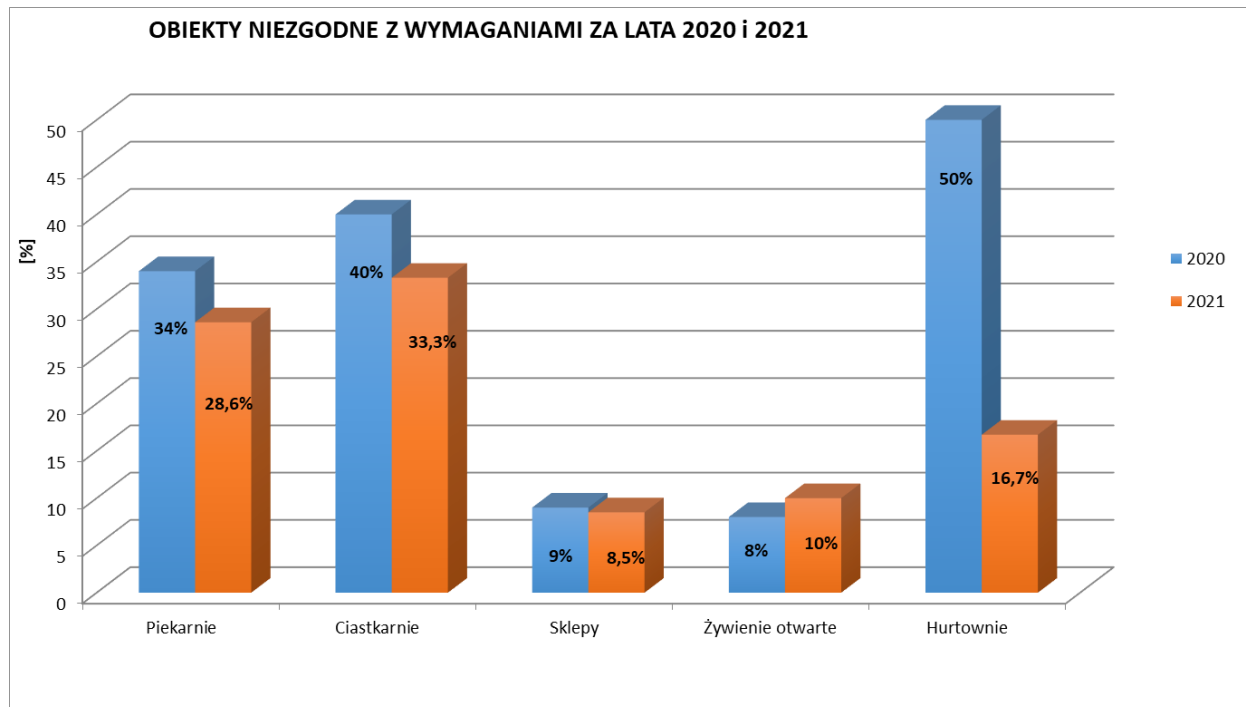
W 2021 r. pobrano ogółem do badań 148 próbek, z czego:

- 116 zbadano mikrobiologicznie, w tym 1 próbkę dostarczoną przez konsumenta,
- 32 próbki pobrano do badań chemicznych, w tym 3 próbki warzyw pobranych w związku z interwencją.

Zakwestionowaniu uległy 2 próbki: 1 ze względu na nieprawidłowe znakowanie, 1 próbka ze względu na cechy organoleptyczne i obecność szkodników.

W 2022 roku wydano 441 decyzji, z czego 207 to rachunki wydane w formie decyzji, 19 decyzji wydane w celu poprawy stanu sanitarno- technicznego, 58 decyzji zmieniających, 94 decyzji zatwierdzających i 63 decyzje wykreślające zakłady z rejestru.

Nałożono 58 mandatów na sumę 17.500 zł.

Wykres nr 2. Obiekty niezgodne z wymaganiami za lata 2020 i 2021

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

8.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

Lp.	Nazwa grupy	Rok 2021 z uwagi na parametry mikrobiologiczne i chemiczne		Rok 2021 z uwagi na znakowanie	
		%	liczba	%	liczba
1.	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	0	0	0	0
2.	Lody	0	0	0	0
3.	Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	0	0	0	0
4.	Przetwory mleczne bez masła i lodów	0	0	0	0
5.	Masło	0	0	0	0
6.	Wyroby garmazeryjne i kulinarne	0	0	0	0
7.	Koncentraty spożywcze	0	0	0	0
8.	Tłuszcze roślinne	0	0	0	0
9.	Warzywa, przetwory i produkty warzywne	0	0	0	0
10.	Owoce, przetwory i produkty owocowe	0	0	0	0
11.	Ryby, owoce morza i ich przetwory	0	0	0	0
12.	Majonezy, musztardy, sosy	0	0	0	0
13.	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	0	0	0	0
14.	Suplementy diety	0	0	0	0
15.	Przyprawy	0	0	0	0
16.	Drób i produkty drobiarskie, jaja	0	0	25	1

Tabela nr 15. Próby kwestionowane w 2021 r.

**Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 130 próbek środków spożywczych –krajowych,
z czego:**

101 próbek zbadano mikrobiologicznie oraz 29 próbek zbadano chemicznie, zakwestionowano 1 próbkę ze względu na nieprawidłowe znakowanie.

Ponadto

5 próbek ciasta z kremem niepoddanym obróbce termicznej „Napoleonka” pobrane w ciastkarni w Kościanie - zanieczyszczenie *Bacillus cereus* - przekazano informację do producenta oraz zobowiązano właściciela do przedstawienia wyników badań ciasta w kierunku *Bacillus cereus*. We wrześniu 2021 r. zakład przekazał do PPIS w Kościanie wyniki badań ciasta „Napoleonka” zbadane w kierunku *Bacillus cereus*.

8.2. Importowane środki spożywcze

W roku 2021 pobrano do badań z importu i UE 17 próbek środków spożywczych, w tym:

- 1 próbka „Figi suszone ” import- zbadano w kierunku aflatoksyn,
- 5 próbek „Pieprz czarny mielony” import - zbadano w kierunku mikrobiologicznym (*Salmonella* spp; *Listeria monocytogenes*, zapleśnienie, obecność zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, oznakowanie),
- 5 próbek „Papryka ostra mielona” UE - zbadano w kierunku mikrobiologicznym (*Salmonella*, *Listeria monocytogenes*, zapleśnienie, obecność zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, oznakowanie),
- 1 próbka „Melony” UE - zbadano w kierunku pestycydów,
- 5 próbek „Mix sałat Party fit and Easy” UE - zbadano w kierunku mikrobiologicznym (*Salmonella*, *Listeria monocytogenes*, oznakowanie).

8.3. Badania w kierunku wykrycia genetycznej modyfikacji

W 2021 r. nie pobierano do badań środków spożywczych w kierunku GMO.

8.4. Ocena sposobu żywienia

Na terenie działalności PSSE w Kościanie żywienie zbiorowe zamknięte prowadzone jest w 57 placówkach.

Są to:

- 2 stołówki pracownicze,
- 2 bloki żywienia w szpitalu,
- 2 kuchnie niemowlęce,
- 3 bloki żywienia w domu opieki społecznej,
- 3 bloki żywienia w żłobku,
- 14 stołówek szkolnych,
- 1 stołówka w internacie,
- 23 stołówek w przedszkolach,
- 1 stołówka w zakładzie specjalnym,
- 6 inne zakłady żywienia.

W stołówkach szkolnych i przedszkolnych posiłki częściowo są refundowane przez lokalne Ośrodki Pomocy Społecznej. Placówki oświatowe na terenie Gminy Kościan wprowadziły posiłki jednodaniowe lub dwudaniowe. Stawki żywieniowe wynoszą przeciętnie od 5,0 zł. do 6,0 zł. Szkoły objęte są programem „Szkłanka mleka”, „Owoc w szkole” refundowanym przez Agencję Rynku Rolnego. Dzięki temu dzieci otrzymują codziennie porcję mleka w kartoniku oraz dwa razy w tygodniu owoc lub warzywo.

Pracownicy bloków żywienia w szkołach i przedszkolach uczestniczą w szkoleniach nt. zdrowego odżywiania przez co zwiększa się świadomość personelu. Dyrektorzy placówek w sposób bardzo poważny podchodzą do zaleceń wydawanych przez Inspekcję Sanitarną, dzięki temu oferowane posiłki są coraz bardziej urozmaicone, zawierają owoce i warzywa, pieczywo razowe i są przygotowywane z wykorzystaniem odpowiedniej obróbki termicznej.

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne im. Oskara Bielawskiego w Kościanie posiada własny blok żywienia. W placówce tej obliczana jest systematycznie kaloryczność przygotowywanych posiłków.

W czasie sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego oceniane są jadłospisy. Wszystkie zastrzeżenia i sugestie dot. jadłospisów są przyjmowane przez dyrekcję placówek i w miarę możliwości nieprawidłowości, w tym zakresie są usuwane.

Większość szkół i przedszkoli dostosowała się do wymagań Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 i opracowała wykaz składników, w tym zaznaczono alergeny dla oferowanych posiłków.

8.5. Nadzór nad przedmiotami użytku

Na 2021 r. nie pobierano do badań materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF przeprowadzono 14 kontroli w miejscach obrotu przedmiotami użytku, jeżeli w czasie kontroli stwierdzono w sprzedaży zakwestionowane przedmioty, zostały one wycofane ze sprzedaży.

8.6. Nadzór nad suplementami diety

W 2021 roku w ramach urzędowej kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę suplementów diety, która została zbadana w kierunku mikrobiologicznym:

- Suplement diety- „Nutrition Natural Whey Izolate 90 wysokoprocetowy, najczystszy izolat białka serwatkowego” producent 7FIT Spółka Akcyjna, 50-541 Wrocław, al. Armii Krajowej 8C/2, produkt nie został zakwestionowany.

W czasie kontroli sanitarnych w miejscach obrotu żywnością oceniono znakowanie 14 produktów z grupy „suplementy diety”- nie stwierdzono nieprawidłowości.

9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

9.1. Programy Krajowe

Profilaktyka HIV/AIDS

Celem programu jest prowadzenie edukacji młodzieży i lokalnego społeczeństwa nt. HIV/AIDS oraz promowanie wykonywania testów przeciw wirusowi HIV. Temat bezpiecznych zachowań w zapobieganiu zakażeniom HIV i chorobie AIDS przeprowadza się w środowisku uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, realizując go w formie wykładów, projekcji filmowych, konkursów, szkoleń, poprzez rozdawnictwo ulotek i materiałów edukacyjnych. W materiały edukacyjne zaopatruje się szkoły, Poradnię Dermatologiczną, w miarę możliwości Poradnię Lekarza Rodzinnego, Oddział Ratunkowy, Puby, Miejską Bibliotekę Publiczną.

W ramach akcji „Bezpieczne Walentynki 2021” ze względu na sytuację epidemiologiczną akcja została przeprowadzona tylko w formie elektronicznej. Na stronie internetowej umieszczono tematyczne materiały edukacyjne otrzymane z WSSE.

Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla MLZ - kontra HIV (Młodzieżowi Liderzy Zdrowia), w którym wzięło udział 16 słuchaczy. Szkolenie odbyło się w formie wykładu i warsztatów. W szkoleniu wzięli udział słuchacze Hufca Pracy w Kościanie. Każdy uczestnik otrzymał materiały z podstawowymi informacjami nt. HIV/AIDS.

Jak co roku PSSE w Kościanie przeprowadziła konkurs pod tytułem „Nie daj szansy AIDS”. Przedmiotem konkursu było wykonanie Infografiki. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych. W konkursie wzięły udział 2 szkoły ponadpodstawowe.

W ramach Światowego Dnia AIDS na stronie internetowej PSSE umieszczono informację o Światowym Dniu AIDS oraz o XXVIII Konferencji „Człowiek żyjący z HIV w rodzinie i społeczeństwie”.

„Trzymaj Formę”

Celem działań w ramach programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki.

Wszystkie szkoły (6) biorące udział w programie zostały wyposażone w materiały do realizacji (poradnik dla nauczyciela, i Scenariusz zajęć). Program „Trzymaj Formę” jest atrakcyjny dla uczniów z uwagi na unikalne dwukierunkowe podejście promujące przyjemność zbilansowanego odżywiania z regularną aktywnością fizyczną. Z każdym rokiem świadomość młodzieży i odpowiedzialność za swoje zdrowie jest coraz większa, dlatego kontynuacja tego programu ma głęboki sens.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”

Program ma na celu upowszechnianie informacji o szkodliwości palenia tytoniu wśród społeczności, zmniejszenie zachorowań wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy oraz promowanie i upowszechnianie mody na niepalenie, głównie wśród uczniów i młodzieży. Na poziomie powiatowym program realizowany był przez pracowników PSSE OZiPZ. Na poziomie szkół i przedszkoli realizowali go wychowawcy klas i oddziałów „O” w przedszkolach we współpracy ze Szkolną Służbą Zdrowia w ciągu całego roku szkolnego.

Zorganizowano i przeprowadzono:

- konkurs pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” na prezentację multimedialną nt. szkodliwości palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów, skierowany do uczniów klas V. W konkursie wzięło udział 6 szkół podstawowych na terenie powiatu, nadesłano 6 prac. Nagrodzono 3 prace oraz przyznano 1 wyróżnienie. Nagrody ufundowało Starostwo Powiatowe w Kościanie,
- w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu i Światowego Dnia Rzucania Palenia umieszczono informacje na stronie internetowej.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych z oddziałów „O” z udziałem rodziców i opiekunów. Ma charakter profilaktyczny a przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program realizowany był w 21 placówkach, łącznie wzięły w nim udział 552 dzieci oraz 73 rodziców. Program realizowany był w formie 5 zajęć warsztatowych.

„Bieg po zdrowie”

Program skierowany jest do uczniów IV klas szkoły podstawowej, grupa wiekowa (9-10 lat). Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e- papierosów. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi. Program angażuje nie tylko środowisko szkolne, ale i domowe uczniów. W roku 2021 program był realizowany w 7 szkołach, wzięło w nim udział 234 dzieci oraz 159 rodziców.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Jest to nowy, ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Oprócz treści dydaktycznych program ma duże możliwości praktycznego działania w postaci wycieczek, spotkań z przedstawicielami różnych zawodów (np. pszczelarz, ogrodnik, rolnik). Dzięki realizacji programu dzieci poznają nieprzetworzone produkty ekologiczne, poznają znaki jakimi oznacza się żywność ekologiczną. W programie w roku 2021 wzięła udział Szkoła Podstawowa Nr 3 w Kościanie (4 oddziały „O”, 100 dzieci), wszystkie dzieci biorące udział w programie otrzymały broszury pt.: „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

9.2. Programy wojewódzkie

„Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program skierowany jest do dzieci 5 i 6 - letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Celem ogólnym programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Ponadto program ma na celu podniesienie wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego, ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci. Placówki biorące udział w programie (29 placówek, 669 dzieci) zostały wyposażone w materiały edukacyjne w postaci broszur dla dzieci i rodziców, odbłasku w kształcie puzzla dla każdego dziecka, listu do dyrektorów i nauczycieli przedszkolnych.

W placówkach realizujących program na zebraniach zapoznano rodziców z treścią programu, omówiono poszczególne rozdziały tematyczne, przekazano rodzicom broszury.

W opinii kadry przedszkolnej program jest ciekawy, dobrze opracowany i oprzyrządowany. Broszura dla dzieci i rodziców okazała się strzałem w dziesiątkę, teksty trafiają do dzieci i rodziców.

„Mały kleszcz - duży problem?”

W roku 2021 przeprowadzono dystrybucję tematycznych plakatów i ulotek wśród dzieci i młodzieży wypoczynku letniego. Rozdystrybuowano 51 plakatów i 185 ulotek. Innych działań w związku z sytuacją epidemiologiczną nie prowadzono.

9.3. Programy lokalne

Profilaktyka Raka Szyjki Macicy – „Wybierz życie – pierwszy krok”

Celem programu jest edukacja młodzieży ponadgimnazjalnej, głównie dziewcząt, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem raka szyjki macicy. Program realizowany był w 3 szkołach ponadpodstawowych. W programie wzięło udział 518 uczniów I klas szkół ponadpodstawowych.

Do realizacji wykorzystuje się wcześniej otrzymane pakiety z materiałami edukacyjnymi.

Program realizuje się wg scenariuszy zajęć z Poradnika dla Koordynatora programu, wykład, projekcja filmowa, ankieta. W roku 2021 wszystkie szkoły realizujące program otrzymały tematyczne ulotki, zakładki i plakaty.

9.4. Interwencje nieprogramowe

Zapobieganie chorobom nowotworowym - „Profilaktyka Raka Piersi”

Celem programu jest edukacja młodzieży ponadgimnazjalnej, głównie dziewcząt, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem raka piersi. Program realizowany był w 2 szkołach ponadpodstawowych przez Szkolną Służbę Zdrowia w formie pogadarek, ćwiczeń na fantomach, prezentacji multimedialnych, w oparciu o materiały z poprzednich lat.

9.5. Inne przedsięwzięcia

Podsumowanie działalności

Działalność OZiPZ w Kościanie jest realizowana zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o Inspekcji Sanitarnej. Zmierzają one do poprawy zdrowia społeczeństwa. W tym celu organizowane są akcje informacyjne i realizowane programy prozdrowotne. Spotykają się one z zainteresowaniem ze strony odbiorców. Skuteczność działań wychowawczo - zdrowotnych w dużej mierze jest uzależniona od warunków zewnętrznych najbliższego środowiska, dlatego działania nasze ukierunkowane są głównie na współpracę z dyrektorami szkół i przedszkoli, Szkolną Służbą Zdrowia, pedagogami, wychowawcami.

Bardzo dobrze układa się współpraca ze Starostwem Powiatowym, które występuje jako współorganizator imprez i fundator nagród. Współpracuje się także Hufcem Pracy, Polskim Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościańskim Ośrodkiem Kultury, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Komendą Powiatową Policji i Miejską Biblioteką Publiczną w Kościanie.

10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny działając na wniosek inwestora, podmiotu gospodarczego lub upoważnionego organu realizuje następujące zadania:

- 1) Zajmuje stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie wymagań wynikających z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.),
- 2) Wydaje opinie o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.),
- 3) Wydaje opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.),
- 4) Wydaje opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie wyżej cytowanej ustawy,
- 5) Uzgadnia dokumentację projektową w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych na podstawie zapisu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 195),
- 6) Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 195) oraz art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.),
- 7) Przeprowadza kontrole i wizje lokalne przed zajęciem stanowiska i wydaniem opinii,
- 8) Zajmuje stanowisko w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS, w tym uzgadnia warunki zabudowy w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

9) Wydaje decyzje płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

**Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych
w roku 2021 z odniesieniem do lat poprzednich:**

LP.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW w roku 2019	ILOŚĆ SPRAW w roku 2020	ILOŚĆ SPRAW w okresie sprawozdawczym 2021r.
1.	Zajęcie stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	10	12	11
2.	Wydawanie opinii o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	17	5	18
3.	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	47	64	76
4.	Wydawanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	11	7	15
5.	Wydawanie opinii o projektach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	-	5	-
6.	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	15	6	25
7.	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	56	53	60
8.	Przeprowadzone kontrole i wizje lokalne	57	54	60
9.	Zajmowanie stanowiska w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS	265	222	205
10.	Wydawanie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	72	61	80

Tabela nr 16. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w latach 2019 – 2021

11. Zakończenie

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2021 była ochrona zdrowia ludzkiego. W związku z wprowadzeniem stanu epidemii, w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 praca Inspekcji Sanitarnej w Kościanie 2021 roku była zdominowana przez działania związane z wywiadami epidemiologicznymi, kontrolami dotyczącymi przestrzegania wprowadzonych rozporządzeń, jednakże nie zostały zaprzestane działania związane ze ochroną zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i chorób powodowanych warunkami środowiska.

Zadania powyższe wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 195). Jednym z głównych zadań było utrzymanie wysokiego poziomu usług poprzez wdrożenie, utrzymanie i doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”, wdrażano również programy wspomagające pracę pracowników w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim szczególnie w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.
2. Wzmoczenie nadzoru nad poprawą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
3. Dostosowaniem obiektów do wymagań prawa żywnościowego, a w szczególności wdrożenia zasad systemu HACCP.
4. Prowadzenie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Załącznik nr 1. Wykaz rycin

Ryc. 1. Mapa powiatu kościańskiego

Załącznik nr 2. Wykaz tabel

Tabela nr 1. *Sytuacja demograficzna*

Tabela nr 2. *Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2020 – 2021*

Tabela nr 3. *Liczba zachorowań na koronowirusa SARS-CoV-2 w 2021r.*

Tabela nr 4. *Zgony na SARS-CoV-2 w 2021 r.*

Tabela nr 5. *Zgony na SARS-CoV-2 w 2021 r. wg wieku*

Tabela nr 6. *Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli*

Tabela nr 7. *Liczba pobranych próbek wody Basen Kościan*

Tabela nr 8. *Liczba przeprowadzonych kontroli Basen Kościan*

Tabela nr 7. *Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2021.*

Tabela nr 8. *Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych*

Tabela nr 9. *Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble*

Tabela nr 10. *Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy*

Tabela nr 11. *Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach*

Tabela nr 12. *Prowadzenie dożywiania w szkołach*

Tabela nr 13. *Odsetek obiektów niezgodnych z wymaganiami*

Tabela nr 14. *Odsetek obiektów niezgodnych z wymaganiami w 2021 r. i 2020 r.*

Tabela nr 15. *Próby kwestionowane w 2020 r.*

Tabela nr 16. *Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w latach 2019 – 2021*

Załącznik nr 3. Wykaz wykresów

Wykres nr 1 *Ludność w powiecie kościańskim.*

Stan na dzień 31.12.2020 r. - źródło GUS.

Wykres nr 2 *Obiekty niezgodne z wymaganiami za lata 2020 i 2021.*

Opracowanie graficzne:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie dr inż. Piotr Zielonka,

Starszy asystent Karolina Nowacka